Raadsvoorstel

Onderwerp:	Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland
Portefeuillehouder:	M. Wichgers
Datum college besluit:	12 september 2023
Behandelend ambtenaar:	Jan de Rooij
Registratienummer:	GZDGCB1016127/1117478

Inleiding:

Op 27 juni 2023 is door de provincie Gelderland aan de acht colleges van B&W van de gemeenten in de regio Rivierenland gevraagd om een bestuurlijke reactie te geven op het zogenoemde concept Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland (1016127/1016128). In de periode daaraan voorafgaand is onder regie van de provincie Gelderland geïnventariseerd welke opgaven in de ruimtelijke ordening met elkaar over de schaarse ruimte concurreren. Denk hierbij aan de woningbouwopgave, de stikstofproblematiek, opwekking van duurzame energie (windmolens), klimaatadaptatie, natuurontwikkeling, ruimte voor bedrijven en mobiliteit.

Op 4 juli 2023 is door het college een inhoudelijke reactie verstuurd aan het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland. De provincie heeft alle inspraakreacties verwerkt en legt ons nu het definitieve Regioarrangement ter vaststelling voor. Op 24 augustus 2023 heeft u via een beeldvormende avond al een eerste indruk kunnen krijgen van de inhoud van het regioarrangement. Omdat het Regioarrangement geen nieuw beleid bevat is het vaststellen van het Regioarrangement een bevoegdheid van het college van B&W. In het Regioarrangement (in hoofdstuk 5) worden de verschillende ruimtelijke ambities (en daarmee de opgaven waar we (regionaal, maar ook lokaal) aan werken) beschreven. Het doel achter de opname van de ambities in het regioarrangement is dat deze **agenderend** werken voor de nader vast te stellen gebiedsprogramma's (2024). Na vaststelling van de verschillende regioarrangementen en het daaruit voortvloeiende Ruimtelijk Voorstel dat de provincie aan de rijksoverheid zal aanbieden, moet het voorstel 'handen en voeten' krijgen. Het idee is dat de uitwerking plaats gaat vinden in zogenoemde gebiedsprogramma's waarin projecten (en financiering) moet worden overeengekomen om de gestelde doelen te realiseren. De provincie verzoekt nu of u in kunt stemmen met de geïnventariseerde ruimtelijke ambities/opgaven. Als u hiermee instemt wordt dat door de provincie gezien als bestuurlijk draagvlak en commitment voor de volgende fase (de gebiedsprogramma's).

Kort gezegd is de vraag of de in hoofdstuk 5 verwoordde thema's, voldoende dekkend zijn voor de vraagstukken in het ruimtelijk domein voor de kortere en de langere termijn in regio Rivierenland. Het regioarrangement kan zo de basis vormen voor een langjarige samenwerking tussen de drie overheden (gemeenten, waterschappen en provincie).

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. Met de agenderende opgaven uit het Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland (1016127/1117463), als startpunt voor de uitwerking in gebiedsprogramma's, in te stemmen.

Argumenten:

1.1 Door als gemeenteraad in te stemmen met de onderwerpen die uitgewerkt gaan worden in één of meerdere gebiedsprogramma's, spreekt u ook commitment uit voor de vervolgfase.

In hoofdstuk vijf van het regioarrangement worden de ambities en opgaven beschreven waar we regionaal in moeten samenwerken om de ruimtelijke ambities te bereiken. Deze thema's vormen als het ware de agenda voor de nader op te stellen gebiedsprogramma's. Door als gemeenteraad hiermee in te stemmen geeft u het signaal af dat u achter de uitwerking van deze thema's in gebiedsprogramma's staat. U geeft hier mee richting (kaderstellend) aan de regionale samenwerking in het ruimtelijke domein.

2.2 De agenderende opgaven (hoofdstuk vijf van het regioarrangement) sluiten aan bij de doelen en ambities die we als gemeente hebben.

Het regioarrangement sluit aan bij de doelstellingen voor de gemeente Culemborg en de regio Rivierenland. Krachtige landbouwregio en steden, robuust groen blauw netwerk voor biodiversiteit en waterbeheer, (inter)nationaal, lokaal en regionaal goed verbonden, duurzaam en veilig wonen en werken, met duurzame energie, voorbereid op toekomst met meer wateroverlast, droogte en hitte, voortbouwend op historisch gegroeide identiteit. Op basis van de confrontatie van de lokale, regionale, provinciale en nationale beleidskaders en de nationale transitieopgaven zijn in hoofdstuk vijf de agenderende opgaven voor de regio Rivierenland geformuleerd waarmee de gebiedspartners uitvoering kunnen gaan geven aan het blijven en worden van de regio die we willen zijn.

Kanttekeningen:

1.1 Het Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland is het zoveelste regionale (visie)document dat vraagt om vaststelling. De uitvoering van bijvoorbeeld de Gebiedsagenda 2.0 is nog niet gestart en nu dient zich al weer een nieuw visiedocument aan.

Binnen de regio Rivierenland is de afgelopen jaren een serie gezamenlijke visies tot stand gekomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het regionale economische ambitiedocument, de ruimtelijke strategische visie (op economische ambities), de regionale energiestrategie, de regionale adaptatiestrategie, de woondeal, de gebiedsagenda 2.0 ….. . Allemaal visies vaak gericht op het bereiken van (wenselijke) ambities in het ruimtelijk domein. Het regioarrangement vormt hierop geen uitzondering. Parallel aan het regioarrangement werkt de provincie (in samenwerking met gemeenten en waterschappen) ook aan het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG) dat op haar beurt uitgewerkt gaat worden in gebiedsprogramma's (waarbij de gebieden niet automatisch overeenstemmen met de gebieden waarvoor de regioarrangementen worden geschreven).

Het is moeilijk om in deze wirwar van visies, plannen, programma's en agenda's een logische samenhang te ontdekken. Waarom dan nu toch instemmen met de uitwerking van de ambities uit het Regioarrangement? Het

antwoord hierop is tweeledig. Enerzijds omdat het regioarrangement de belofte inhoudt dat via de uitwerking in de gebiedsprogramma's financiële middelen beschikbaar komen ten goede van de regio Rivierenland (en daar binnen Culemborg). En anderzijds is de gedachte dat het regioarrangement het startpunt is van een langjarige interbestuurlijke samenwerking. Als dat het geval is dan is het goed om zoveel mogelijk aan de voorkant invloed uit te oefenen op de inhoud en de richting van het programma. Dat kan alleen als we als gemeente volwaardig meedoen. Tegelijkertijd is het zaak om kritisch te zijn en te blijven op de 'bestuurlijke drukte' en het gevaar op bureaucratische structuren waarin structurele overleggen worden opgetuigd, waarvan de meerwaarde twijfelachtig is. Het is dan ook noodzakelijk om samen met de regio Rivierenland en de provincie meer samenhang aan te brengen in de verschillende visies en programma's.

Kosten, Baten, Dekking:

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Het regioarrangement is opgesteld binnen de bestaande formatie en bevat inhoudelijk geen (impliciete) toezeggingen tot het doen van uitgaven. De vervolgfase – het opstellen van één of meerdere gebiedsprogramma's – kan beteken dat er budget vanuit het rijk en/of de provincie beschikbaar komt om doelen regionaal (en dus ook in Culemborg) versneld te behalen.

Personele en/of Juridische gevolgen:

Dit voorstel heeft op dit moment geen organisatorische consequenties. De deelname door de gemeente Culemborg is uitgevoerd binnen de bestaande formatie en binnen de bestaande regionale samenwerking in Rivierenland. Het vervolg op het regioarrangement - het opstellen van één of meerdere gebiedsprogramma's – zal naar verwachting ook binnen de bestaande formatie kunnen worden uitgevoerd. Afhankelijk van de hoeveelheid projecten die in de genoemde gebiedsprogramma's in Culemborg worden voorzien kan op termijn om extra inzet vragen van de gemeentelijke organisatie. Tijdens de beeldvormende avond in de gemeenteraad op 24 augustus 2023 heeft u hiervoor expliciet aandacht gevraagd. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat nadrukkelijk wordt stil gestaan bij de inzet van de gemeente in het vervolgproces.

Communicatie en Burgerparticipatie:

Het Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland is in een relatief kort tijdsbestek tot stand gekomen. En het is tot nu toe een exclusief 'overheidsfeestje'. Het regioarrangement is het resultaat van een coproductie van de provincie Gelderland, de acht regiogemeenten en het Waterschap Rivierenland. Er heeft geen participatie plaatsgevonden met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties of andere stakeholders. De voornaamste reden hiervoor is het korte tijdsbestek waarin het regioarrangement tot stand moest komen.

Het Regioarrangement beschrijft vooral het huidige – eerder vastgestelde – beleid en benoemt de ambities richting de toekomst. Dit heeft in principe weinig nieuwswaarde en leent zich daardoor niet goed voor (uitgebreide) externe communicatie. Het vervolgproces (de gebiedsprogramma's) zullen participatief tot stand komen en daarbij is uitgebreide externe communicatie een must omdat tot een succes te maken. Het ligt daarbij voor de hand dat de communicatie wordt geïnitieerd door de provincie in samenwerking met regio Rivierenland.

Bijlagen:

- Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland GZDGCB(1016127/1117463);
- Agenderende opgavekaart Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland GZDGCB(1016127/1117464);
- Verwerking reactie Culemborg in het Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland GZDGCB(1016127/1117526);

- Reactie concept-Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland GZDGCB(1016127/1041984).

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB1016127/1117478

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

1. Met de agenderende opgaven uit het Regioarrangement Fruitdelta Rivierenland (1016127/1117463), als startpunt voor de uitwerking in gebiedsprogramma's, in te stemmen.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 12 oktober.

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest